

Heupfracturen voorkomen

Van Schoor NM. *Prevention of hip fractures by external hip protectors* [Proefschrift]. Amsterdam: Vrije Universiteit, 2003.

Heupfracturen zijn een belangrijk gezondheidsprobleem. In Nederland komen ze 15.000 maal per jaar voor. Van de mensen die een heupfractuur oplopen, overlijden er 2000 tot 3000 binnen een jaar. En ongeveer de helft van degenen die de fractuur overleven, houdt er een ernstige mobiliteitsstoornis aan over. Preventie zou dus de moeite kunnen lonen.

Van Schoor deed daarom onderzoek naar het effect van uitwendige heupbeschermers: een soort plastic schelpen die aan beide zijden in de onderbroek genaaid zijn. Aan haar onderzoek deden 561 mensen mee van boven de 70 jaar die in een aanleunwoning, een verzorgingshuis of een verpleeghuis woonden. Bovendien hadden deze mensen én een lage botdichtheid én een verhoogd risico om te vallen. Ze verdeelde die 561 mensen willekeurig over twee groepen: een interventiegroep waarin mensen heupbeschermers kregen en een controlegroep waarin mensen die niet kregen.

In de interventiegroep braken achttien mensen hun heup (waarvan er slechts vier de heupbeschermer droegen tijdens de val); in de controlegroep twintig mensen. Dat is geen significant verschil. Ook in een meta-analyse kon de effectiviteit van heupbeschermers niet worden aangetoond.

Eén van de problemen is de therapie-

trouw die afneemt van 61% na één maand tot 37% na één jaar. 's Nachts draagt slechts 16% van de mensen de heupbeschermer omdat de heupbeschermer te strak zit en het tijd en moeite kost om hem aan te doen. Lichamelijke problemen, ziekte en urine-incontinentie belemmeren het dragen van de heupbeschermer.

De onderzoekster pleit voor meer onderzoek om duidelijkheid te krijgen over de effectiviteit van heupbeschermers, en ze pleit voor meer aandacht voor de therapeutrouw. Eigenlijk is het schokkend dat een onderzoekster haar eigen conclusie – dat heupbeschermers in deze vorm niet werken – niet serieus neemt. Want dit onderzoek betekent toch dat er over een andere vorm van heupbescherming moet worden nagedacht voor er vervolgonderzoek plaats kan vinden?

Ger van der Werf

Alcohol en angst

Schadé A. *The treatment of alcohol-dependent patients with a comorbid phobic disorder* [Proefschrift]. Amsterdam: Vrije Universiteit, 2003.

Marquenie L. *The comorbidity of alcohol dependence and phobic disorders; origin, course and expectancies* [Proefschrift]. Amsterdam: Vrije Universiteit, 2003.

De psycholoog Marquenie en de psychiater Schadé promoveerden beiden op dezelfde dag aan de Vrije Universiteit van Amsterdam op de relatie tussen alcoholafhankelijkheid en angststoornissen.

De verschillende angststoornissen zoals

sociale fobie en agorafobie komen vaker voor in combinatie met alcoholafhankelijkheid dan je op grond van het toeval zou verwachten. Marquenie komt in haar onderzoek tot de conclusie dat mensen met een angststoornis meer kans lopen om alcoholafhankelijk te worden, maar mensen die alcoholafhankelijk zijn, krijgen niet vaker een angststoornis. Er is geen genetische of familiale factor in het spel. Maar traumatisering in de jeugd predisponeert wel enigszins tot het tegelijkertijd voorkomen van beide aandoeningen.

Op zoek naar onderzoek waarin werd nagegaan of een angststoornis leidde tot een slechtere uitkomst van een alcoholbehandeling vonden ze maar één onderzoek dat de toets der kritiek kon doorstaan. Anders dan in dat ene onderzoek bleek in hun eigen onderzoek de aanwezigheid van een angststoornis het effect van de behandeling van de alcoholverslaving niet in de weg te staan.

Uit een RCT naar de effectiviteit van de behandeling van de angststoornis valt te concluderen dat die behandeling bij alcoholafhankelijke mensen met een angststoornis even goed werkt als bij mensen zonder alcoholverslaving.

Bij de behandeling van alcoholafhankelijkheid hoeft je dus geen rekening te houden met een eventuele angststoornis en alcoholproblematiek vormt geen belemmering bij de behandeling van een angststoornis.

Ger van der Werf